

261-193

193

ORIGINAL DOCUMENTS IN SAFE

Case No. 261

Date of filing: 25 OCT 88

** AWARD - Type of Award _____
- Date of Award _____
_____ pages in English _____ pages in Farsi

** DECISION - Date of Decision _____
_____ pages in English _____ pages in Farsi

** CONCURRING OPINION of _____
- Date _____
_____ pages in English _____ pages in Farsi

** SEPARATE OPINION of _____
- Date _____
_____ pages in English _____ pages in Farsi

** DISSENTING OPINION of _____
- Date _____
_____ pages in English _____ pages in Farsi

** OTHER; Nature of document: Conc & DIS opinion of Mr Beauver
- Date 18 July 1988
_____ pages in English 15 + 3 attached pages in Farsi

CON. & DIS. OPINION OF JUDGE BROWER

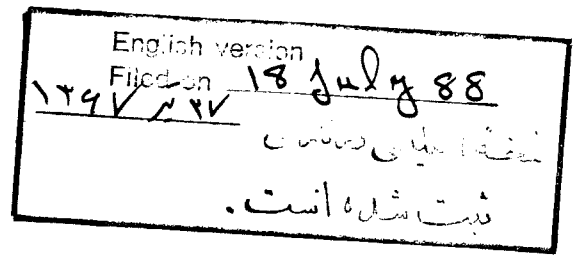
Case No: 261

Chamber Three

پرونده شماره ۲۶۱

شعبه سه

حکم شماره ۳-۲۶۱-۳۷۷

اوکو کورپوریشن ،

خواهان ،

- و -

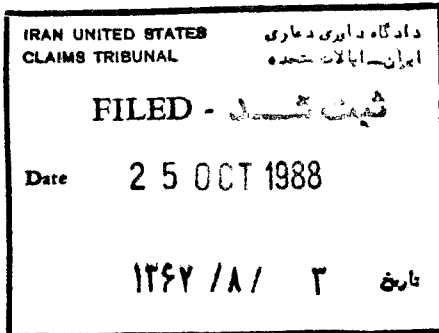
صنایع هواپیمایی ایران،

شرکت پشتیبانی و نوسازی هلیکوپترهای ایران،

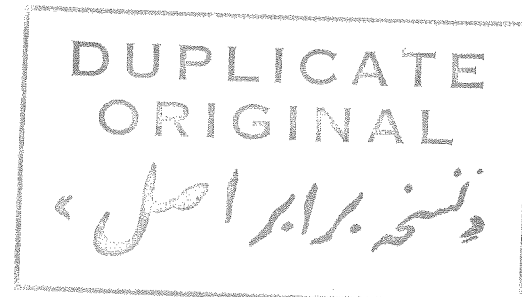
شرکت ملی نفت ایران،

جمهوری اسلامی ایران،

خواندگان.

نظر موافق و مخالف قاضی براوئر

- ۱ - اینجانب به دلیل معمول همیشگی، یعنی نیاز به حصول اکثریت، با حکم موافقت می‌کنم، گوا اینکه با نتیجه گیری های آن در دو مورد مهم شدیداً مخالفم: (۱) در مورد ادعاهای صورت‌حسابها به مبلغ ۱،۶۰۸،۵۹۳/۸۳ دلار آمریکا (مبلغ ۱،۰۸۲،۰۶۱/۳۳ دلار علیه خوانده، صنایع هواپیمایی ایران ("صنایع هواپیمایی")، و مبلغ ۵۲۶،۵۳۲/۵۰ دلار علیه خوانده، شرکت پشتیبانی و نوسازی هلیکوپترهای ایران ("پنها"). به عقیده من، دیوان در مورد مدارکی که خواهان می‌بایست تسلیم می‌کرد، هرچند بطور غیرعمد، خواهان را گمراه کرده و در نتیجه، به همان میزان از توانایی ارائه مطالب خود محروم نموده است. (۲) در مورد بهره اعطایی به صنایع هواپیمایی و پنها بابت ادعاهای متقابل آنها که به

جای آنکه از تاریخ درخواست استرداد پیش پرداخت ها محاسبه شود، به ترتیب، از تاریخ عقد موافقتنامه پاریس و تاریخ جلسه وین محاسبه شده و این امر به منزله دادن بهره اضافی و غیرموجه به خواندگان می باشد. (۱)

اول

۲ - در حکم، پاره‌ای از ادعاها به علت عدم تکافوی برخی مدارک که، به نظر من، دیوان قبلاً کافی بودن آنها را به خواهان اعلام نموده بود و نیز بدون آنکه به خواهان فرصتی برای اجرای ضابطه تازه (یا حتی اطلاعی از این بابت به وی) داده شود، رد شده است.

۳ - در دادخواست که در تاریخ ۲۹ دیماه ۱۳۶۰ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۲] به ثبت رسید، از جمله مبلغ ۱۱،۱۹۹،۹۶۹ دلار بابت صورتحسابهایی که به خوانده، صنایع هواپیمایی، تسلیم شده و، حسب ادعا، شرکت مزبور آنها را پرداخت نکرده، مطالبه شده بود. مبلغ مزبور مشتمل بود بر -/۸،۷۶۴،۹۷۷ دلار بابت صورتحسابهای تسلیمی طبق قرارداد امتیاز توزیع صادرات ("قرارداد صادرات") که در تاریخهای مختلفی در ماه اوت ۱۹۷۶ امضاء شده، و مبلغ -/۲،۴۳۴،۹۹۲ دلار بابت "مطالبات صورتحساب شده" به موجب قرارداد بازدید و تعمیر موتور ("قرارداد تعمیر") که در تاریخ سوم خردادماه ۱۳۵۵ [۲۴ مه ۱۹۷۶] امضاء شد. علاوه بر آن، مبلغ -/۱،۱۱۲،۴۴۹ دلار بابت صورتحسابهای پرداخت نشده طبق قراردادها و سفارش های زیر از خوانده، پنها مطالبه شد: (الف) سه قرارداد به شماره‌های C7BHMC ۱۱۵۷، C7BHMC ۱۱۵۸ و C7BHMC ۱۱۵۹ ("۱۱۵۷")

(۱) اینجانب همچنین معتقدم که دیوان می بایست راجع به سه فقره اعتبار اسنادی اقدام می کرد.

۱۱۵۸ و ۱۱۵۹)، (ب) سفارش خرید شماره ۵۱۹۰ C8YFSR، (۲) و (ج) سفارشات متفرقه که بموجب موافقتنامه اصلی سفارش مورخ ۳۰ آبان ماه ۱۳۵۶ [۲۱ نوامبر ۱۹۷۷] داده شده بود.

۴ - چون لوائح و رویدادهای مربوط به این دو خواننده، (صنایع هواپیمایی و پنهما) تاحدی با هم فرق دارند، بهتر است مطالب مربوط به آنها جداگانه مورد بحث قرار گیرد.

۵ - صنایع هواپیمایی در لایحه دفاعیه خود (بند ۳-۱-۱) که در تاریخ ۲۴ خردادماه ۱۳۶۱ [۱۴ ژوئن ۱۹۸۲] به ثبت رسید، به ادعای ۸،۷۶۴،۹۷۷/- دلاری موضوع قرارداد توزیع صادرات صرفاً چنین پاسخ داد که

ادعا ... به دلیل عدم ارائه جزئیات مبلغ مورد ادعا و اینکه خواننده نمی‌تواند بدون اطلاع قبلی و مطالعه جزئیات در این زمینه اظهارنظر نماید... آنرا قابل قبول نمی‌شناسد.

در پاسخ به ادعای مبلغ ۲،۴۳۴،۹۹۲/- دلار موضوع قرارداد تعمیر، صنایع هواپیمایی در لایحه دفاعیه (بند ۱-۱-۸) فقط اظهار داشته است که

... پرداخت موکول به دریافت صورت حساب‌ها بوده است و خواننده هرگز چنین صورت حسابهایی که مشخص کننده نوع خدمات خواهان باشد، تا تاریخ تنظیم این لایحه دفاعیه دریافت نکرده است. آن صورت حسابهایی که توسط خواهان ارسال گردیده، فاقد مدارک قابل قبول می‌باشد. (۳)

(۲) این سفارش خرید صراحتاً در دادخواست مشخص نشده ولی مبلغ آن در ۱،۱۱۲،۴۹۹/- دلار مورد ادعا منظور شده است

(۳) جای تعجب است که در آن واحد هم ادعا شود که هیچ صورتحسابی دریافت نشده و هم اینکه "صورت حسابهایی که ارسال گردیده" بقدر کافی مدارک موید نداشته است.

۶ - معهذاء، لایحه دفاعیه صنایع هواپیمایی صدها صفحه مدارک مربوط به معاملات بین طرفین را به عنوان ضمیمه به همراه داشت و در آن اظهار شده بود (صفحه ۲ ادعای متقابل) که "در جهت رفع مشکل موجود و تسویه حساب کامل، طرفین قرارداد، ملاقاتی در آوریل ۱۹۸۰ در پاریس داشتند" و در همان موقع "موافقتنامه‌ای" منعقد کردند که آن نیز ضمیمه لایحه دفاعیه بود ("موافقتنامه پاریس"). در این موافقتنامه که تاریخ آن ۲۲ فروردین ماه ۱۳۵۹ [۱۱ آوریل ۱۹۸۰] است، به "مکاتبات بین [صنایع هواپیمایی و خواهان] در مورد ... حسابهای معوقه" اشاره، و در بند اول آن اظهار شده است که :

طبق ضمیمه شماره یک، دفاتر صنایع هواپیمایی مبلغ ۱۰،۱۱۷،۶۶۷/۰۵ دلار به عنوان جمع صورت حسابهای صحیح و مصوب لایکومینگ (بخشی از شرکت خواهان) نشان می‌دهد. به منظور پرداخت این مبلغ، تصمیم گرفته شد که [این مبلغ با پیش پرداخت های مستهلک نشده‌ای که صنایع هواپیمایی به خواهان پرداخت کرده، تهاتر شود].

۷ - با این سابقه از اطلاع متقابل طرفین از اظهارات و ادعاهای مربوطه خود در تاریخ ۲۳ مهرماه ۱۳۶۳ [۱۵ اکتبر ۱۹۸۴] لایحه خواهان شامل "کلیه ادله و مدارک مستندی که قصد استناد بدان را داشته" جهت رسیدگی به مطالباتش در دیوان به ثبت رسید. رجوع شود به: دستور مورخ هفتم تیرماه ۱۳۶۳ [۲۸ ژوئن ۱۹۸۴]. خواهان برای اثبات ادعاهایش طبق قراردادهای توزیع صادرات و تعمیر موتور جمعا" به مبلغ ۱۱،۱۱۹،۹۶۹/- دلار، نسخه‌هایی از دفتر حسابهای دریافتنی خود را (همراه خلاصه‌ای از آنها) به عنوان مستند ب ضمیمه نمود، و در مورد یکایک صورتحسابها، تاریخ، شماره سفارش، شماره فرانس، مبلغ هزینه و هر مقدار بستانکار حساب را ذکر کرد. صحت مطالب دفتر مزبور با ارائه شهادتنامه‌های مسوولین شرکت خواهان تأیید شده بود.

۸ - جالب است که به ویژه باتوجه به سوابق معاملات و مراودات طرفین که در لایحه دفاعیه صنایع هواپیمایی و موافقت نامه پاریس منعکس است، صنایع هواپیمایی وقتی با چنین

صورت مفصل و گواهی شده حسابهای دریافتنی خواهان مواجه شد، در (صفحه ۸) اظهاریه‌ای که ناچار شد در تاریخ ۱۶ بهمن ماه ۱۳۶۳ [پنجم فوریه ۱۹۸۵] ثبت کند، در قسمت تشریح دفاعیات خود در مقابل اظهارات خواهان، فقط به ذکر این جمله اکتفاء کرد که:

دفتر حسابهای دریافتنی آوگو لایکومینگ (مربوط به صنایع هواپیمایی) مستند ب اظهاریه) کلا" صورتحسابهایی است که توسط خواهان تهیه و تنظیم گردیده و نمی تواند به ضرر خواننده مورد استناد قرار گیرد و به همین علت انکار می شود.

به عبارت دیگر، وقتی هنگام آن فرا رسید که خواننده، صنایع هواپیمایی، مدارک و استدلال کامل خود را ارائه نماید، عملاً" دفاعی، جز یک تکذیب کلی، ارائه نکرد.

۹ - وضع پرونده در مورد ادعاهای مطروح علیه خواننده، پنها تا حدی متفاوت بود، گویانکه چندان تفاوتی هم نداشت. این خواننده در لایحه دفاعیه خود که در تاریخ ۲۴ خردادماه ۱۳۶۱ [۱۴ ژوئن ۱۹۸۲] به ثبت رسید، در مورد ادعاهای مربوط به صورتحسابها، جمعا" به مبلغ -/۴۹۹،۱۱۲،۱ دلار(۴)، حتی تکذیب کلی هم نکرد.(۵)

۱۰ - وقتی خواهان در ۲۳ مهرماه ۱۳۶۳ [۱۵ اکتبر ۱۹۸۴] لایحه خود را به ثبت رساند و

(۴) لایحه دفاعیه پنها، مانند لایحه دفاعیه صنایع هواپیمایی، صدها صفحه مدارک مربوط به معاملات بین طرفین ضمیمه داشت.

(۵) ظاهراً" خواهان در پاریس هیچگاه ملاقاتی به آن صورت که با صنایع هواپیمایی داشت، با پنها نداشته است. لیکن در سوابق موجود مدارکی وجود دارد که نشان می دهد در سپتامبر ۱۹۸۱ در وین مذاکرات هم با صنایع هواپیمایی و هم با پنها انجام شده است، ولی دیوان نظر داد که این مذاکرات به نتیجه نرسید. معهذاً، صرف انجام چنین ملاقاتی موید آن است که طرفین با مطالبات خواهان و دفاعیاتی که شرکت هلیکوپتر ممکن بود ارائه کند، آشنایی داشته اند.

مدارک و استدلالات خود را عرضه کرد، نسخه‌هایی از دفتر حساب دریافتنی خود در ارتباط با پنها (همراه با خلاصه‌ای از آنها) به عنوان مستند ج ضمیمه نمود، همچنانکه در مورد ادعاهای مطروح علیه صنایع هواپیمایی کرده بود. در این دفتر نیز در مورد هر ادعای مربوط به صورتحساب، تاریخ، شماره سفارش، شماره رفرانس، مبلغ و هر مقدار بستانکار حساب ذکر شده بود. این دفتر نیز با شهادتنامه‌های مسئولین شرکت خواهان تأیید شده بود.

۱۱ - شرکت هلیکوپتر در صفحه ۱۸ اظهاریه مورخ ۱۶ بهمن ماه ۱۳۶۳ [پنجم فوریه ۱۹۸۵] خود، راجع به دفتر حسابهای دریافتنی خواهان اظهار داشت که :

مردود بودن دفتر حسابهای دریافتنی [اوکو] [در بخش پیش گفته
اظهاریه صنایع هواپیمایی] تشریح گردیده است.

در قسمت های بعدی اظهاریه پنها، مستندات شامل مدارک مختلف معاملات انجام شده بین طرفین ضمیمه شده است و پنها در صفحه بعدی اظهاریه (صفحه ۱۹) نظرات خود را به تفصیل بیشتر، امانه با صراحت زیادتیر، بیان کرده است:

بهرحال، جوابگویی به ادعاهای مندرج در صورتحساب سفارشات متفرقه، مستلزم ملاحظه اسناد مثبتة تحویل کالا است. این اسناد که شامل صورتحساب مورد تأیید اطاق بازرگانی محل، سند حمل کالا، گواهی بازرسی کیفیت کالا و گواهی مبداء ساخت کالا می‌باشد، باید از ناحیه خواهان ارائه شود تا پس از بررسی، صحت و سقم اظهاراتش روشن گردد. در صورت عدم تسلیم مدارک اثباتی، چنین ارقام منعکس در برگ سفارشات متفرقه صرفاً جنبه ادعایی دارد و مردود شناخته می‌شود.

۱۲ - بدین ترتیب موضع پنها، مانند موضع صنایع هواپیمایی، تکذیب یکایک ادعاها که یقیناً از آنها اطلاع دقیق و کامل داشته، نبوده بلکه صرفاً اعتراض به دفتر حسابهای دریافتنی تسلیم شده توسط خواهان و کافی ندانستن آنها برای ایجاد ادعای علی‌الظاهر است.

۱۳ - وضع پرونده از این قرار بود که دیوان در تاریخ ۲۷ اردیبهشت ماه ۱۳۶۴ [۱۷ مه ۱۹۸۵] جلسه استماع مقدماتی را برگزار کرد. طبق دستور مورخ ۲۶ بهمن ماه ۱۳۶۲ [۱۵ فوریه ۱۹۸۴] دیوان، بمنظور ایجاد آمادگی کامل برای دیوان و طرفین برای جلسه استماع بعد از آن، مقرر شد که در جلسه استماع مقدماتی مزبور

... موضوعات زیر مورد بررسی قرار گیرد
(ز) بررسی اینکه از نظر صرفه‌جویی در وقت و هزینه، لازم است اطلاعات پر حجم و پیچیده بصورت خلاصه، جدول، نقشه یا مستخرجه ارائه شود یا خیر

۱۴ - معهدا، بطوریکه در دستور مورخ ۱۶ خردادماه ۱۳۶۴ [ششم ژوئن ۱۹۸۵] دیوان آمده است:

در تاریخ ۲۷ اردیبهشت ماه ۱۳۶۴ [۱۷ مه ۱۹۸۵] داور منصوب ایران، قاضی پرویز انصاری معین، برای شرکت در این استماع مقدماتی مقرر حضور نیافت و این غیبت بدون اطلاع صورت گرفت و تاکنون هیچگونه توضیح رسمی در این مورد داده نشده است.

نمایندگان خواهان در جلسه حضور داشتند. نمایندگان خواندگان، ایران و شرکت ملی نفت ایران نیز موقع شروع جلسه استماع مقدماتی در ساختمان دیوان حاضر بودند، ولی ترجیح دادند در جلسه شرکت نکنند.

... دیوان علیرغم غیبت خواندگان و داور منصوب ایران در شعبه سه به تشکیل جلسه استماع مقدماتی در این پرونده مبادرت کرد. مذاکرات استماع مقدماتی و ترجمه همزمان مذاکرات، از جمله کلیه سوالات و جوابها، برای استفاده دیوان و طرفین این دعوا روی نوار ضبط گردید. (۶)

(۶) بعداً طی نامه رئیس شعبه سه به روسای مشترک دفتر دیوان که در تاریخ سوم خردادماه ۱۳۶۴ [۲۴ مه ۱۹۸۵] به ثبت رسید، از جمله دستور داده شد که "نسخه‌ای از این نوارها (ترجمه شفاهی فارسی، ترجمه شفاهی انگلیسی و زبان اصلی) باید به هریک از طرفین (و از جمله به فرد فرد خواندگان) و همچنین به هریک از نمایندگان رابط ابلاغ گردد". رسیدهای این ابلاغیه‌ها در سوابق دفتر دیوان موجود است.

۱۵ - در جلسه استماع مقدماتی، وکیل خواهان در مورد لزوم ثبت مدارک بیشتر در اثبات ادعاهای مربوط به صورتحسابها از دیوان مشخصاً درخواست "رهنمود" کرد (۷) و با اشاره به مستندات ب و ج اظهاریه خواهان، یعنی دفاتر حسابهای دریافتنی وی، مراتب زیر را به عرض دیوان رسانید:

برای آنکه سنگینی بار مدارک تسلیمی به دیوان کمتر شود، ما تا این تاریخ صورتحسابهای اصلی را جزو مدارک تسلیم نکرده‌ایم. این صورتحسابها در اختیار ما هست ولی در دسترس [دیوان] خواهد بود و در صورتیکه دیوان علاقمند به بررسی آنها باشد، البته ما می‌توانیم آنها را بعنوان مدرک ارائه دهیم و یا اینکه می‌توانیم از این روش استفاده کنیم که یک موسسه حسابرسی مستقل ... مبالغ ... مندرج در خلاصه صورتحسابها و تطبیق آنها را با صورتحسابهای اصلی گواهی نماید. هر دو راه فوق عملی است. مایلیم به دیوان اطمینان دهم که کلیه صورتحسابهایی که در مستندات اظهاریه ما منعکس شده ... وجود دارد و آماده تسلیم است.

۱۶ - وکیل خواهان بعد از ذکر این نکته که خواندگان "بطور قطع در تمام طول مدت گذشته صورت حسابهای مزبور را در اختیار داشته‌اند" اظهار داشت که وی

مایل است از دیوان رهنمود بگیرد که آیا ... شما (دیوان) میل دارید که این موسسه حسابرسی مستقل صورتحسابهای اصلی را بررسی و خلاصه مبالغ مندرج را گواهی نماید یا اینکه در این مقطع از زمان ترجیح می‌دهید که ... بقول معروف اطلاعات خام و دست اول یعنی اصل صورت حسابها را در اختیار داشته باشید... ما آماده‌ایم که به هر یک از دو طریق فوق عمل کنیم.

۱۷ - بین آقای منگارد رئیس وقت شعبه و آقای کوردیانو وکیل خواهان، مکالماتی به شرح زیر صورت گرفت:

منگارد: گمان نمی‌کنم که ما علاقه چندانی به دریافت خروارها صورتحساب داشته باشیم.

(۷) متن استنساخ شده قسمتهای ذیربط این نوار رسمی از مکالمات جلسه استماع مقدماتی ضمیمه این نظر است.

کوردیانو : منم همین فکر را کردم که ...

منگارد : بنابراین شاید این موضوع به ما کمک کند ...

کوردیانو : ما اینکار را می‌کنیم ...

منگارد : که بهتر است از راه دوم استفاده کنیم.

کوردیانو : بسیار خوب.

منگارد : از طرف دیگر نمی‌دانم که آیا خوانندگان تاکنون هیچ اعتراضی به صورتحساب خاصی کرده‌اند. بهر صورت احتیاطاً شاید بتوانید ...

کوردیانو : بله قربان.

منگارد : ترتیب یک حسابرسی را بدهید.

۱۸ - با کسب اجازه از دیوان، خواهان در تاریخ ۳۱ تیرماه ۱۳۶۴ [۲۲ ژوئیه ۱۹۸۵] "تذکاریه تکمیلی خواهان" را به ثبت رسانید که در قسمت ذریبط (صفحه ۵) آن چنین اظهار شده است:

وکیل آوکو در پاسخ به پیشنهاد دیوان داوری در جلسه استماع مقدماتی، حسابرس مستقل اوکو، آرتور یانگ اند کامپنی، را که یک موسسه حسابرسی رسمی بین‌المللی است، مامور کرد که محرز سازد که دفاتر حسابهای دریافتنی اوکو که به دیوان داوری تسلیم شده است، با صورتحسابهای واقعی موجود در پرونده‌های آوکو دقیقاً مطابقت دارد یا نه.

۱۹ - شهادتنامه یکی از شرکای موسسه آرتور یانگ اند کامپنی ضمیمه اظهاریه بود و در آن گواهی شده بود که دفاتر حسابهای دریافتنی تسلیمی خواهان با اسناد اصلی مطابقت داشته است (به استثنای یک قلم ۲۴۰/۱۴ دلار وارده بتاريخ ۱۰ خردادماه ۱۳۵۶ [۳۱ مه ۱۹۷۷] مربوط به صنایع هواپیمایی که پیدا نشد).

۲۰ - با این توصیف، هنگامی که این پرونده به مرحله جلسه استماع دیوان رسید (که در این فاصله، رئیس جدیدی در شعبه سه منصوب شد) (۱) صنایع هواپیمایی در لایحه دفاعیه خود، ادعای مربوط به صورتحسابهای مذکور را بطورکلی تکذیب کرده و پنها در لایحه دفاعیه خود آن را [اصولا] انکار نکرده بود. (۲) هر دوی این خواندگان به اعتراف خود، مدارک کامل معاملات و مراودات بین طرفین و نیز واقعیت موافقتنامه پاریس و جلسه مذاکرات وین را در اختیار داشتند که در ضامیم متعدد لوایح دفاعیه آنها (و در مورد پنها، در اظهاریه آن) منعکس است. (۳) خواهان با ارائه نسخ گواهی شده دفاتر حسابهای دریافتی منضم به لایحه خود، صورتحسابهای مورد اختلاف را دقیقاً (با جزئیات آنها) مشخص کرده بود. (۴) خواندگان در لوایح خود در پاسخ به اظهاریه خواهان، ادعای مربوط به صورتحسابها را مشخصاً انکار نکرده بودند و (۵) مهمتر از همه اینکه، در پاسخ به درخواست خواهان، دیوان بعداً این شبهه را در وی ایجاد کرده بود که تنها مدرک لازم برای اثبات ادعاهایش آن است که وجود مدارک دفاتر حسابهای دریافتی خواهان و مطابقت آنها را با آن دفاتر، به گواهی یک موسسه حسابرسی مستقل برساند.

۲۱ - در خود جلسه استماع، قاضی انصاری گفتگویی به شرح زیر آغاز کرد (سواد مذاکرات جلسه استماع، صفحات ۱۰۷ و ۱۰۸ [متن انگلیسی]):

قاضی انصاری: ممکن است سوالی بکنم؟ این سوال در ارتباط با موضوع مدارک است. این پرونده اولین پرونده یا از پرونده‌های نادری است که من دیده‌ام که صورتحسابها ارائه نشده‌اند. خوب، موضع شما درباره این موضوع، یعنی اثبات ادعا، چیست؟

آقای کوردیانو: جناب قاضی، این موضوع در ماه مه سال گذشته در جلسه استماع مقدماتی مطرح شد.

قاضی انصاری: من در آن جلسه حضور نداشتم.

آقای کوردیانو: من یادم هست که شما حضور نداشتید. من فکر

می‌کنم ما امروز تا حدی احساس تنهایی می‌کردیم، ما در یک طرف میز نشسته بودیم ولی طرف دیگر حضور نداشت... ما می‌توانستیم هزاران صفحه صورتحساب را زمانی تسلیم کنیم ولی ترجیح دادیم که صحت صورتحسابهای خود را از طریق ... حسابرسی موسسه آرتور یانگ که بخصوص برای رسیدگی این دیوان انجام شده، به اثبات برسانیم.

در جلسه استماع، دیوان موضوع را دیگر تعقیب نکرد. البته خوانندگان استدلال کردند که دفاتر حسابهای دریافتی که به تأیید و گواهی آرتور یانگ رسیده، کافی نیستند اما از آنجا که خوانندگان در جلسه استماع مقدماتی که موضوع در آن مطرح و مورد تصمیم‌گیری واقع شد، شرکت نکردند بنابراین حق اعتراض را از خود سلب کرده‌اند.

۲۲ - چون خواهان دقیقاً همان کاری را کرد که دیوان قبلاً به وی گفته بود(۸)، رد هریک از ادعاهای مربوط به صورتحساب در حکم حاضر، بدلیل آنکه ادله و مدارک بیشتری باید تسلیم می‌شده، به منزله محروم کردن خواهان از توانایی طرح مطالب خود در دیوان می‌باشد.

۲۳ - این عدم ارائه فرصت کامل به خواهان برای ارائه مطالب خود که وی استحقاق آن را داشته، محرومیتی قابل ملاحظه بیار آورده است. ادعاهای حسابهای دریافتی گواهی شده خواهان علیه صنایع هواپیمایی که به ۱۱،۱۹۹،۷۲۸/۳۸ دلار بالغ می‌شود (۱۱،۱۹۹،۹۶۸/۵۲) دلار مورد ادعا منهای ۲۴۰/۱۴ دلاری که آرتور یانگ اند کامپنی گواهی نکرده بود) فقط تا میزان ۱۰،۱۱۷،۶۶۷/۰۵ دلاری که صنایع

(۸) اینجانب در مورد ادعاهای اوکو علیه خوانندگان بابت خسارات تبعی که در حکم رد شده، نظر دیگری دارم. این ادعاها در عین حال که مبنای حقوقی صحیحی دارند، ابدأً متکی به ادله مستند نیستند، بلکه تنها متکی به اظهارات قاطع کارمندان شرکت خواهان در شهادتنامه‌های آنها می‌باشند.

هواپیمایی در موافقتنامه پاریس پذیرفته بود، در حکم حاضر مورد قبول قرار گرفت و مابه‌التفاوت آن، یعنی ۱،۰۸۲،۰۶۱/۳۳ دلار وصول نشد. از جمع مبلغ ۱،۱۱۲،۴۹۳/۷۸ دلار مورد ادعا علیه پنها که مبنای مشابهی داشت، فقط تا میزان ۵۸۵،۹۶۱/۲۸ دلار (شامل ۴۰۱،۴۶۱/۲۸ دلار بابت قراردادهای شماره ۱۱۵۷، ۱۱۵۸ و ۱۱۵۹ و مبلغ -/۱۸۴،۵۰۰ دلار بابت سفارش خرید شماره ۵۱۹۰ C8YFSR) در حکم پذیرفته شد و مابه‌التفاوت آن، یعنی مبلغ ۵۲۶،۵۳۲/۵۰ دلار، حکم داده نشد. بدین ترتیب، خواهان عملاً از فرصت ارائه مطالب خود بابت مبلغ ۱،۶۰۸،۵۹۳/۸۳ دلار محروم گردید. (۹)

دوم

۲۴ - در حکم صادره، مبلغ بهره‌ای که اوکو باید بابت ادعای متقابل صنایع هواپیمایی به وی بپردازد، از تاریخ موافقتنامه پاریس محاسبه شده است، بدین دلیل که در آن زمان "طرفین به قصد تصفیه مطالبات معوقه فیما بین تشکیل جلسه دادند (پانویس ۱، بند ۱۳۶) و چنین جلسه‌ای به منزله "ادعای استرداد پیش پرداخت های معوقه محسوب می‌شد." همانجا. بر همین اساس، در حکم صادره، بهره‌ای که اوکو باید بابت ادعای متقابل پنها به وی بپردازد، از تاریخ جلسه مذاکره وین محاسبه شده است.

۲۵ - لیکن من معتقدم که بهره ادعای متقابل صنایع هواپیمایی برای بازپرداخت

(۹) باتوجه به اینکه اکثریت اعضای شعبه به ریاست رئیس فعلی آن بطوریکه در حکم به تفصیل تشریح گردیده در مورد کافی بودن ادله و مدارک تردید داشتند و حتی اگر رهنمود ارائه شده در جلسه استماع مقدماتی مبهم بنظر می‌رسیده، اقدام درست آن می‌بود که به خواهان فرصت داده می‌شد همان ادله و مدارکی را که اکنون وی بخاطر عدم تسلیم آنها مقصر قلمداد شده است، تسلیم نماید.

پیش‌پرداختها می‌بایست از تاریخ درخواست ضبط ضمانت نامه مربوط به این پیش‌پرداختها (ضمانت نامه شماره ۷۸/۷)، یعنی از ۳۰ آذرماه ۱۳۶۰ [۲۱ دسامبر ۱۹۸۱] محاسبه می‌شد و نه از تاریخ موافقتنامه پاریس، یعنی ۲۲ فروردین ماه ۱۳۵۹ [۱۱ آوریل ۱۹۸۰]. بموجب موافقتنامه پاریس، این پیش‌پرداختهای مستهلک نشده، طبق قراردادهای فیما بین تا روشن شدن حسابهای معوقه، بدون بهره در اختیار خواهان باقی ماند. روشن است که پیش از ۳۰ آذرماه ۱۳۶۰ [۲۱ دسامبر ۱۹۸۱]، هیچ درخواستی برای استرداد آنها بعمل نیامد، زیرا صنایع هواپیمایی طبق موافقتنامه پاریس و جلسه مذاکره سپتامبر ۱۹۸۱ وین تا قبل از آن تاریخ تصمیم گرفته بود [پیش‌پرداختها] را مطالبه نکند. لیکن مسلماً درخواست ضبط ضمانت نامه در ۳۰ آذرماه ۱۳۶۰ [۲۱ دسامبر ۱۹۸۱] را باید به منزله مطالبه وجه تلقی نمود. رجوع شود به: حکم شماره ۲-۳۵۳-۲۹۲ مورخ ۲۳ بهمن ماه ۱۳۶۵ [۱۲ فوریه ۱۹۸۷] صادره در پرونده اف ام سی کوریوریشن و وزارت دفاع ملی. به همین ترتیب، بهره اعطایی بابت ادعای متقابل پنها برای استرداد پیش‌پرداختها باید از تاریخ ثبت لایحه دفاعیه این شرکت (شامل ادعای متقابل)، یعنی از تاریخ چهارم تیرماه ۱۳۶۱ [۲۵ ژوئن ۱۹۸۲] که در واقع به منزله اولین درخواست شرکت برای بازپرداخت است، محاسبه شود و نه از سپتامبر ۱۹۸۱ که کوشش برای حل و فصل دعوی ظاهراً ناموفق ماند. (۱۰)

(۱۰) خاطرنشان می‌کنم که در حکم صادره، بهره به خواننده، پنها، طبق درخواست صریح خود وی فقط تا تاریخ صدور حکم داده شده است. رجوع شود به لایحه دفاعیه، صفحه ۸ انگلیسی (مدرک شماره ۱۴)، اظهاریه پنها - صفحه ۳۱ (مدرک شماره ۱۳۳). اینجانب اصولاً ترجیح می‌دهم که بهره تا تاریخ پرداخت اعطاء شود. رجوع شود به: نظر موافق و مخالف قاضی برآوئر در پرونده اگزان کوریوریشن و شرکت ملی نفت ایران، حکم شماره ۳-۱۵۴-۳۳۲ مورخ ششم آبان ماه ۱۳۶۶ [۲۸ اکتبر ۱۹۸۷]، اما با توجه به رویه صریح این شعبه در این مورد، از این لحاظ با حکم حاضر موافقم. رجوع شود به پاراگراف ۶۹ پرونده اگزان مذکور در فوق.

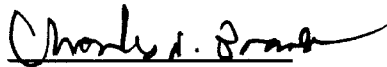
سوم

۲۶ - من در عین حال که با رد ادعاهای اوکو بابت ضمانت نامه بانکی شماره ۷۸/۷ به علت فقد صلاحیت در حکم صادره موافقم، مع هذا معتقدم که صلاح بود در قالب بحث راجع به ماهیت دعوی مقرر شود که موضوع ضمانت نامه دیگر منتفی است و خواندگان دیگر حقی نسبت به وجه آن ندارند. صنایع هواپیمایی در تاریخ ۳۰ آذرماه ۱۳۶۰ [۲۱] دسامبر ۱۹۸۱] درخواست ضبط این ضمانت نامه را نمود. در تاریخ ۱۳ دیماه ۱۳۶۰ [سوم ژانویه ۱۹۸۲] بانک صادر کننده نیز بنوبه خود درخواستی برای ضبط اعتبار اسنادی که اوکو جهت تضمین آن ضمانت نامه بانکی نزد منیوفکچرز هانور تراست کامپنی نیویورک ("منیوفکچرز هانور") افتتاح کرده بود، ارائه کرد. طبق اظهار خواهان، بدنبال این درخواست، طبق مقررات وزارت خزانه‌داری ایالات متحده، وجوه به حساب مسدودی منتقل شد و بدین ترتیب هنوز در اختیار اوکو یا منیوفکچرز هانور می‌باشد.

۲۷ - چون درخواست ضبط این ضمانت نامه پس از ۲۹ دیماه ۱۳۵۹ [۱۹ ژانویه ۱۹۸۱] به عمل آمده، دیوان صلاحیت رسیدگی به هیچ ادعای متبنی بر آن را ندارد. رجوع شود به فورد ارو اسپیس اند کامیونیکیشنز کورپوریشن و نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران، حکم شماره ۳-۱۵۹-۲۳۶ مورخ ۲۷ خردادماه ۱۳۶۵ [۱۷ ژوئن ۱۹۸۶]، که در 184 Iran-U.S. C.T.R. 11 نیز به چاپ رسیده است. لیکن دیوان صلاحیت رسیدگی به اختلافات مربوط به اجرای تعهد اوکو بابت قرارداد توزیع صادرات را که پیش از فسخ آن [قرارداد] بروز کرده است، دارد. چون در حکم بهر صورت چنین تلقی شده است که اوکو بقیه تعهدات قراردادی خود را اجرا کرده است، به نظر من می‌بایست در آن صراحتاً قید می‌شد که ضمانت نامه که منظور از صدور آن تضمین اجرای تعهدات اوکو بوده، منتفی است و بدین ترتیب، خواندگان نسبت به هر مبلغی که

بعد از درخواست ضبط ضمانت نامه در حساب مسدود تودیع شود، قانوناً هیچگونه حقی ندارند. با درج چنین مطلبی، آنچه که در حکم تلویحاً بیان شده، تصریح می‌شود، یعنی اینکه اوکو حق دارد وجوهی را که بعد از درخواست ضبط ضمانت نامه در حساب مسدود تودیع نموده، نزد خود نگهدارد. (۱۱)

لاسه، به تاریخ ۱۸ ژوئیه ۱۹۸۸

چارلز ان. براوئر

(۱۱) دیوان قبلاً در موارد مشابه همین روش را بکار برده است. اف. ام. سی. کوریوریشن و وزارت دفاع ملی، حکم شماره ۲ - ۳۵۳ - ۲۹۲ بند ۴۷ (۲۳ بهمن ماه ۱۳۶۵/۱۲ فوریه ۱۹۸۷)، فورد ارو اسپیس اند کامیونیکیشنز کورپ. و نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران، حکم شماره ۳-۱۵۹-۲۳۶ بندهای ۴۳ و ۴۶ (۲۷ خردادماه ۱۳۶۵/۱۷ ژوئن ۱۹۸۶)، که در 11 Iran-U.S. C.T.R. چاپ شده است.

اعتبارات اسنادی شماره ۳۷۷۲ و شماره ۷۱۷۳۴۶۹ که از طرف اوکو جهت تضمین سایر ضمانت نامه‌های بانکی صادر شده نیز می‌بایست مشمول همین حکم قرار می‌گرفت.

پیوست نظر موافق و مخالف قاضی برائوثر
در حکم پرونده شماره ۲۶۱

قسمتی از سواد مذاکرات جلسه استماع مقدماتی پرونده شماره ۲۶۱
که در ۲۷ اردیبهشت ماه ۱۳۶۴ [۱۷ مه ۱۹۸۵] تشکیل گردید

.....

کورديانو : بنده دين كورديانو [وكيل خواهان]. مستنداتی که ما به لایحه ضمیمه کردیم، دفاتر حساب های دریافتنی است. بخشی از مستندات، دفاتر حساب های دریافتنی است که مستقیماً از سوابق بازرگانی اوکو استخراج شده و ما خلاصه صورتحسابها را بانضمام دفاتر حسابهای دریافتنی موعید آنها در اختیار شما [دیوان] قرار داده‌ایم. برای آنکه سنگینی بار مدارک تسلیمی به دیوان کمتر شود، ما تا این تاریخ صورتحسابهای اصلی را جزو مدارک تسلیم نکرده‌ایم. این صورتحسابها در اختیار ما هست ولی در دسترس [دیوان] خواهد بود و در صورتیکه دیوان علاقمند به بررسی آنها باشد، البته ما می‌توانیم آنها را بعنوان مدرک ارائه دهیم و یا اینکه می‌توانیم از این روش استفاده کنیم که یک موسسه حسابرسی مستقل ... مبالغ ... مندرج در خلاصه صورتحسابها و تطبیق آنها را با صورتحسابهای اصلی گواهی نماید. هر دو راه فوق عملی است. معهذاً، می‌خواهم به دیوان دآوری اطمینان دهم که در ضامم ب و ج لایحه مورخ ۲۰ مهرماه ۱۳۶۳ [۱۲ اکتبر ۱۹۸۴] ما، که مربوط به صنایع هواپیمایی و هلیکوپتر ایران است، کلیه صورتحسابها منعکس می‌باشد. صورتحسابهای مذکور وجود دارد و آماده تسلیم است.

برائوثر : بسیار خوب، نسخ صفحات حسابهای دریافتنی شما که در ضامم ب و ج منعکس گشته حاوی شماره‌های واقعی صورتحسابهاست که بتوان ...

کورديانو: اینکار را انجام داده‌ایم ...

برائوثر : نه، گمان می‌کنم موضع شما اینست که ولو اصل صورتحسابها به دیوان تسلیم

نشده ولی صفحات حسابهای دریافتنی که حاوی تاریخ، شماره و مبالغ صورتحسابهاست، قاعدتا باید کافی باشد که محتوای ادعا را به اطلاع خوانندگان برساند و ایشان بتوانند به مدارک خود مراجعه کنند و چنانچه اختلافی در مورد صورتحسابها دارند، مبنای درستی برای کار خود داشته باشند.

کوردیانو:

دین کوردیانو. آقای براوئر دقیقا همینطور است. اینها مدارک تجاری است که در جریان معمول کار اوکو در آن زمان صادر شده و می توان گفت که در اختیار ایران نیز گذاشته شده است. بنابراین ایرانیان مدتها این مدارک را در اختیار داشته اند. بدیهی است که نه تنها مبالغ مذکور به اطلاع [ایرانیان] رسیده، بلکه ایشان صورتحسابها را نیز در خلال این مدت در اختیار داشته اند. حال می خواهم فقط سه یا چهار موضوع دیگر را که جزء موضوعات استماع مقدماتی است مطرح نموده و بعد از آن مطالب خود را قطعاً به پایان برسانم و به هر سوال دیگری که باشد پاسخ دهم. ما تقاضا داریم که فرصت ثبت لایحه دیگری بما داده شود تا طی آن هم به موضوع تابعیت اوکو و هم به ادعاهای متقابل خوانندگان ایرانی و به ویژه به ترتیبی که دیوان باید به هر نوع تهاتر پیش پرداخت تسویه نشده رسیدگی کند، بپردازیم. تقاضا دارم که برای تسلیم لایحه مذکور که احیانا شامل یک لایحه توجیهی و پاره ای ضامم خواهد بود، ۶۰ روز مهلت داده شود و نیز دیوان داوری راهنمایی نماید که آیا خواستار رسیدگی یک موسسه حسابرسی خصوصی به صورتحسابهای اصلی و تأیید خلاصه حسابهاست یا در این مرحله احساس می کند که طالب دریافت به اصطلاح اطلاعات خام یعنی صورتحسابهای اصلی می باشد. ما آماده ایم که از هر یک از این راهها اقدام کنیم.

منگارد: گمان نمی کنم که ما علاقه چندانی به دریافت خوارها صورتحساب داشته باشیم.

کوردیانو: منم همین فکر را کردم که ...

منگارد: بنابراین شاید این موضوع به ما کمک کند ...

کوردیانو: ما اینکار را می کنیم ...

منگارد: که بهتر است از راه دوم استفاده کنیم.

کورديانو : بسيار خوب.

منگارد : از طرف ديگر نمي دانم كه آيا خوانندگان تاكنون هيچ اعتراضى به صورتحساب خاصى كرده اند. بهر صورت احتياطا" شايد بتوانيد ...

كورديانو : بله قربان.

منگارد : ترتيب يك حسابرسى را بدهيد.